

דוח יחס כושר פירעון כלכלי של

הכשרה חברה לביטוח בע"מ

ליום 31 בדצמבר 2020

תוכן עניינים

דוח יחס כושר פירעון כלכלי של

הכשרה חברה לביטוח בע"מ

ליום 31 בדצמבר 2020

עמוד

1	דוח מיוחד של רו"ח
2	רקע ודרישות גילוי
3	הגדרות
4	מתודולוגיית החישוב
5	הערות והבהרות
7	סעיף 1- יחס כושר פירעון כלכלי וסף הון
8	סעיף 2 - מאזן כלכלי
9	סעיף 2א – מידע אודות מאזן כלכלי
12	סעיף 2ב - הרכב התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה
13	סעיף 3 - הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
15	סעיף 4 - הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
16	סעיף 5 - סף הון (MCR)
17	סעיף 6 - השפעת יישום ההוראות לתקופת הפריסה
18	סעיף 7 – ניתוח רגישות לשינויים בריבית
19	סעיף 8 - מגבלות על חלוקת דיבידנד

לכבוד
הדירקטוריון של
הכשרה חברה לביטוח בע"מ

הנידון: בדיקה של יישום הוראות מסוימות של הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון בעניין כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II של הכשרה חברה לביטוח בע"מ (להלן - החברה) ליום 31 בדצמבר, 2020

בדקנו את ההון הנדרש לשמירה על כושר פירעון (להלן - "SCR") ואת ההון הכלכלי של החברה ליום 31 בדצמבר, 2020 (להלן - "המידע"), הכלולים בדוח יחס כושר פירעון כלכלי של החברה (להלן - "הדוח") המצורף בזה.

הדירקטוריון והנהלה של החברה אחראים להכנה ולהצגה של המידע הערוך בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן - הממונה) בעניין כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II כפי שנכללו בחוזר הממונה 2020-1-15 מיום 14 באוקטובר, 2020 (להלן - "ההוראות"). החישובים, התחזיות וההנחות שהיוו בסיס להכנת המידע הינם באחריות הדירקטוריון והנהלה.

בדיקתנו נערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE 3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי, ובהתאם להנחיות הממונה, כפי שנכללו בנספח ב' לחוזר ביטוח 2017-1-20 מיום 3 בדצמבר 2017, המפרט הוראות לעניין ביקורת על דוח יחס כושר פירעון כלכלי.

בהתבסס, על בסיס בדיקת הראיות התומכות בחישובים, בתחזיות ובהנחות, כפי שמוזכר להלן, אשר שימשו את הדירקטוריון והנהלה של החברה בהכנת המידע, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהתחזיות וההנחות, בכללותן, אינן מהוות בסיס סביר למידע בהתאם להוראות. כמו כן לדעתנו, המידע, לרבות אופן קביעת ההנחות והתחזיות, הוכן והוצג מכל הבחינות המהותיות בהתאם להוראות.

יודגש כי התחזיות וההנחות מבוססות, בעיקרן על ניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטואריים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות. המידע מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים, על פעולות ההנהלה וכן על דפוס ההתפתחות העתידי של מרווח הסיכון, שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס למידע. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהמידע, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות במידע.

אנו מפנים את תשומת הלב לאמור בסעיף ד - הערות והבהרות בדבר יחס כושר הפירעון, בדבר אי הודאות הנגזרת משינויים רגולטוריים וחיפה לתלויות שלא ניתן להעריך את השפעתה על יחס כושר הפירעון.

קוסט פורר גבאי את קסירר
ראי חשבון

תל-אביב,
30 ביוני, 2021

א. רקע ודרישות גילוי

משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II

המידע המפורט להלן, חושב בהתאם להוראות חוזר הממונה על שוק ההון, ביטוח וחסכון (להלן - "הממונה") 2020-1-15 "תיקון החוזר המאוחד לעניין הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II" (להלן - "חוזר סולבנסי"), נערך ומוצג בהתאם להוראות פרק 1, חלק 4 שער 5 בחוזר המאוחד, כפי שעודכנו לאחרונה בחוזר 2020-1-17 (להלן - "הוראות הגילוי").

חוזר סולבנסי קובע מודל סטנדרטי לחישוב ההון העצמי הקיים וההון הנדרש לכושר פירעון, במטרה להביא לכך שחברת ביטוח תחזיק כרית לספיגת הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכונים בלתי צפויים שלהם היא חשופה. יחס כושר הפירעון הינו היחס בין ההון העצמי הקיים וההון הנדרש.

ההון העצמי הקיים, לצורך הסולבנסי, יורכב מהון רובד 1 והון רובד 2. הון רובד 1 כולל הון עצמי המחושב באמצעות הערכת שוים של הנכסים וההתחייבויות של חברת ביטוח לפי הוראות החוזר, והון רובד 1 נוסף. הון רובד 1 נוסף והון רובד 2 כוללים מכשירי הון עם מנגנונים לספיגת הפסדים לרבות מכשירי הון משני נחות, הון משני מורכב והון שלישוני אשר הונפקו לפני מועד התחילה. החוזר כולל מגבלות על הרכב הון עצמי לעניין SCR (ראה להלן), כך ששיעור הרכיבים הכלולים בהון רובד 2 לא יעלה על 40% מה-SCR (בתקופת הפריסה, המפורטת להלן - 50% מההון הנדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה).

את ההון הקיים יש להשוות להון הנדרש כאשר קיימות שתי רמות של דרישות הון:

- ההון הנדרש לשמירה על כושר הפירעון של חברת ביטוח (להלן - SCR). ה-SCR רגיש לסיכונים ומבוסס על חישוב צופה פני עתיד של התממשות תרחישים שונים, תוך התחשבות ברמת המתאם של גורמי הסיכון השונים, הכל על בסיס ההנחות בחוזר סולבנסי.

- רמה מינימלית של הון (להלן - MCR או "סף הון"). בהתאם לחוזר סולבנסי, סף ההון יהיה שווה לגבוה שבין סכום ההון הראשוני המינימלי הנדרש לפי "דרישות הון משטר קודם" לבין סכום הנגזר מגובה עתודות ביטוח ופרמיות (כהגדרתן בחוזר סולבנסי) המצוי בטווח שבין 25% לבין 45% מה-SCR.

ההון הקיים מחושב באמצעות נתונים ומודלים לחישוב יחס כושר הפירעון הכלכלי המתבססים, בין היתר, על תחזיות והנחות הנשענות, בעיקרן על ניסיון העבר. החישובים המבוצעים במסגרת חישוב ההון הכלכלי ודרישת ההון הכלכלית הם בעלי רמת מורכבות גבוהה.

חוזר סולבנסי כולל, בין היתר, הוראות מעבר בקשר לעמידה בדרישות ההון כדלהלן:

א) בחירה באחת מהחלופות הבאות:

(1) פריסה הדרגתית של ההון הנדרש, עד לשנת 2024 (להלן - "תקופת הפריסה"), כך שההון הנדרש יעלה בהדרגה, ב-5% כל שנה, החל מ-60% מה-SCR ועד למלוא ה-SCR. ההון הנדרש ליום 31 בדצמבר 2020 - 80% מה-SCR (ליום 31 בדצמבר 2019 - 75%).
יצוין כי זו הייתה החלופה היחידה עד דוח יחס כושר פירעון ליום 31 בדצמבר 2018.

(2) הגדלת ההון הכלכלי באמצעות ניכוי מעתודות הביטוח של סכום שיחושב כמפורט להלן. הניכוי ילך ויקטן בצורה הדרגתית, עד לשנת 2032 (להלן - "ניכוי בתקופת הפריסה"). חלופה זו אפשרית רק החל מהדיווח ליום 31 בדצמבר 2019.

החברה בחרה בחלופה הראשונה.

ב) דרישת הון מוקטנת, שתלך ותגדל באופן הדרגתי עד לשנת 2023, על סוגים מסוימים של השקעות.

מידע צופה פני עתיד

הנתונים הכלולים בדוח יחס כושר פירעון כלכלי זה, לרבות ההון העצמי המוכר וההון הנדרש לכושר פירעון, מבוססים, בין השאר, על תחזיות, הערכות ואומדנים לאירועים עתידיים שהתממשותם אינה ודאית ואינם בשליטתה של החברה, ויש לראות בהם "מידע צופה פני עתיד" כהגדרתו בסעיף 32 לחוק ניירות ערך התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מכפי שבא לידי ביטוי בדוח יחס כושר פירעון כלכלי זה, כתוצאה מכך שתחזיות, הערכות ואומדנים אלה, כולם או חלקם לא יתממשו או שיתממשו באופן שונה מכפי שנחזה, בין היתר בהתייחס להנחות אקטואריות (בכלל זה שיעורי תמותה, תחלואה, החלמה, ביטולים, הוצאות, מימוש גמלה ושיעור רווח חיתומי), הנחות לגבי פעולות הנהלה עתידיות, שיעורי ריבית חסרת סיכון, תשואות בשוק ההון, הכנסות עתידיות ונזק בתרחישי קטסטרופה.

ב. הגדרות

- אומדן מיטבי (Best Estimate) - צפי של תזרימי המזומנים העתידיים הנובעים מחוזי הביטוח וחוזי ההשקעה במהלך כל תקופת קיומם, ללא מרווחי שמרנות, כשהם מהווים בריבית חסרת סיכון מותאמת.
- ביטוח בריאות ארוך טווח (SLT) - ביטוח בריאות המתנהל בדומה לביטוח חיים.
- ביטוח בריאות קצר טווח (NSLT) - ביטוח בריאות המתנהל בדומה לביטוח כללי.
- הון נדרש בסיסי לכושר פירעון (BSCR) - הון נדרש מחברת ביטוח לשמירת כושר הפירעון, המחושב על פי הוראות משטר כושר פירעון כלכלי ללא התחשבות בהון הנדרש בשל סיכון תפעולי, התאמה לספיגת הפסדים בשל מס נדחה והון נדרש בשל חברות מנהלות.
- הון נדרש לכושר פירעון (SCR) - סך ההון הנדרש מחברת ביטוח לשמירת כושר הפירעון, המחושב על פי הוראות משטר כושר פירעון כלכלי.
- הון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה - סך ההון הנדרש מחברת ביטוח לשמירת כושר הפירעון, בהתחשב בהתאמת תרחיש מניות ובהוראות הפריסה של ההון הנדרש.
- הון עצמי מוכר - סך הון רוברד 1 והון רוברד 2 של חברת ביטוח, לאחר ניכויים והפחתות בהתאם להוראות חלק ב' בנספח לחוזר הסולבנסי.
- הון רוברד 1 בסיסי - הון עצמי חשבונאי בתוספת השינוי בעודף נכסים על התחייבויות הנובע מפערים בין אופן הערכת הנכסים וההתחייבויות במעבר למאזן כלכלי ובניכוי נכסים בלתי מוכרים ודיבידנד שהוכרז לאחר תאריך הדוח וטרם פורסם לראשונה.
- הון רוברד 1 נוסף - שטר הון צמית, מניות בכורה לא צוברות, מכשיר הון ראשוני מורכב, מכשיר הון רוברד 1 נוסף.
- הון רוברד 2 - מכשירי הון רוברד 2, מכשירי הון משני נחות, הון משני מורכב והון שלישוני מורכב - כששוים מוערך לפי הוראות חלק א' בנספח לחוזר הסולבנסי.
- הממונה - הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון.
- השפעת הפיזור בין רכיבי הסיכון - מתאם בין סיכונים שונים במודל, ככל שיש פיזור בין מגזרי הפעילות בתיק ופיזור בין הסיכונים כך השפעת המתאם גדלה והוא מפחית את סך הסיכון.
- יחס כושר פירעון - היחס בין ההון העצמי המוכר לבין ההון הנדרש לכושר פירעון של חברת הביטוח.
- התאמת תרחיש מניות - דרישת הון מוקטנת על סוגי השקעות מסוימים שתגדל בהדרגתיות עד לשנת 2023 כשדרישת ההון בגין השקעות אלו תגיע לשיעורה המלא.
- מאזן כלכלי - מאזן החברה כאשר שווים של הנכסים וההתחייבויות מותאם לפי הוראות חלק א' בנספח לחוזר הסולבנסי.
- מרווח סיכון (RM) - סכום נוסף על האומדן המיטבי המשקף את עלות ההון הכוללת שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת או מבטח משנה ידרשו על מנת לקבל על עצמן את התחייבויות הביטוח של החברה.
- ניכוי בתקופת הפריסה - הגדלת ההון הכלכלי באמצעות ניכוי מעתודות הביטוח של סכום שיחושב כמפורט בסעיף ג' להלן. הניכוי ילך ויקטן בצורה הדרגתית, עד לשנת 2032.
- סף הון מינימלי (MCR) - הון מינימלי הנדרש מחברת הביטוח.
- רווח צפוי בגין פרמיות עתידיות (EPIFP) - רווח צפוי בגין פרמיות Expected Profit in Future Premiums; הרווח העתידי הגלום בהתחייבויות חוזי ביטוח חיים ובריאות.
- תקופת פריסה - במסגרת הוראות המעבר ליישום משטר כושר פירעון כלכלי, בשנים 2017 עד 2024, הון נדרש לכושר פירעון (SCR) של חברת הביטוח יעלה בהדרגה מ-60% בשנת 2017 ועד עמידה מלאה בהון נדרש לכושר פירעון (100%) בשנת 2024.

ב. הגדרות (המשך)

- UFR שיעור הריבית העתידית האחרונה הנגזר מהריבית הריאלית הצפויה בטווח הארוך ומהציפיות לאינפלציה בטווח הארוך, אליה מתכנס עקום הריבית המתואמת, בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי.
- מתאם תנודתיות (VA) רכיב אנטי מחזורי המשקף את המרווח הגלום בתיק נכסי חוב מייצג של חברות ביטוח, ומתווסף לעקום הריבית המתואמת בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי.

ג. מתודולוגית החישוב

דוח יחס כושר הפירעון הכלכלי ליום 31 בדצמבר, 2020 וליום 31 בדצמבר, 2019 חושב ונערך בהתאם להוראות חוזר הסולבנסי.

מאזן כלכלי

המאזן הכלכלי מחושב לפי הכללים וההוראות המפורטים שפרסם הממונה, אשר מבוססים על כללי Solvency II באירופה, עם התאמות למאפייני המוצרים והסביבה הכלכלית בישראל. מטרת הכללים היא לשקף את הערך הכלכלי של סעיפי המאזן בהתאם לתפיסת הממונה. לפי ההוראות, ההתחייבויות הביטוחיות מחושבות על בסיס הערכה מיטבית של מכלול התזרימים העתידיים הצפויים מהעסקים הקיימים, ללא מרווחי שמרנות, ובתוספת מרווח סיכון (Risk Margin), המייצג את התוספת להתחייבויות הביטוחיות שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת תדרוש, לצורך קבלת התחייבויות הביטוח של חברת ביטוח. על-פי ההוראות מרווח הסיכון מחושב בשיטת עלות ההון, בשיעור של 6% לשנה מההון הנדרש הצפוי, בגין סיכונים ביטוחיים, לאורך חיי העסקים הקיימים, כאמור להלן. המאזן הכלכלי נערך על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של החברה, בתוספת חברה מוחזקת שאחזקת זכויות במקרקעין הינה עיסוקה היחיד. המאזן הכלכלי אינו כולל את הערך הכלכלי של נכסים לא מוחשיים ושל הוצאות רכישה נדחות (למעט השקעה ב"אינשורטק" כהגדרתה בחוזר סולבנסי).

ההון הנדרש לכושר פירעון

חישוב ההון הנדרש לכושר פירעון מבוסס על הערכת החשיפה של ההון העצמי הכלכלי לרכיבי הסיכון הבאים אשר קבועים בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי: סיכוני ביטוח חיים, סיכוני ביטוח בריאות, סיכוני ביטוח כללי, סיכוני שוק וסיכוני צד נגדי. רכיבי סיכון אלה כוללים תתי רכיבי סיכון בהתייחס לסיכונים ספציפיים אליהם חשופה חברת הביטוח. הערכת חשיפת ההון העצמי הכלכלי לכל תתי רכיבי סיכון מתבצעת על בסיס תרחיש מוגדר שנקבע בהנחיות. קביעת ההון הנדרש לכושר פירעון מבוססת על סכימה של דרישות ההון בגין רכיבי הסיכון ותתי רכיבי הסיכון כאמור, בניכוי השפעת הפיזור בין הסיכונים בחברה על פי מקדמי המתאם המיוחסים להם לפי ההוראות, ובניכוי התאמה לספיגת הפסדים בשל מס נדחה, כמפורט בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי. בנוסף, כולל חישוב ההון הנדרש לכושר פירעון רכיבים של הון נדרש בגין סיכון תפעולי.

דרישת ההון בגין כל סיכון מחושבת בהתאם לחשיפת החברה לסיכון זה ובהתחשב בפרמטרים שנקבעו על-ידי ההוראות. גובה ההון הנדרש מייצג, על-פי ההוראות, את היקף ההון העצמי שיאפשר לחברת הביטוח לספוג, בשנה הקרובה, הפסדים בלתי צפויים ולעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים ומוטבים במועדן, ברמת בטחון של 99.5%.

ג. מתודולוגית החישוב (המשך)

שינויים במתודולוגית החישוב עקב פרסום עדכון 2 לקובץ שאלות ותשובות ליישום וגילוי משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח (להלן – "קובץ שו"ת")

בחודש מאי 2021 פורסם עדכון 2 לקובץ שאלות ותשובות. העדכון כולל בין היתר התייחסות לנושאים הבאים:

1. גבול החוזה בפוליסות חיסכון ללא מקדם מובטח ששווקו לאחר שנת 2013

בהתאם להבהרה שנכללה בקובץ שו"ת גבול החוזה בפוליסות חיסכון ללא מקדם מובטח ששווקו לאחר שנת 2013 הוא מועד הבטחת מקדם ההמרה. יחד עם צוין כי בשים לב למועד פרסום קובץ שו"ת וללוח הזמנים לפרסום תוצאות החישוב ליום 31 בדצמבר 2020, הרשות תקבל עבור החישוב ליום ה-31 בדצמבר 2020 גם גבול חוזה שהיה בשימוש החברה בחישוב ליום 31 בדצמבר 2019 עבור פוליסות אלה.

החברה בחרה ביישום ההקלה האמורה ולא יישמה את הוראות ההבהרה בדוח ליום 31 בדצמבר 2020. עדכון גבולות החוזה יתבצע, אפוא, החל מהחישוב הבא. בשלב זה החברה טרם בחנה את השפעת ההבהרה על יחס כושר הפירעון הכלכלי.

2. ההתאמה לספיגת הפסדים בשל נכס מס נדחה

בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי חברת ביטוח רשאית להכיר בהתאמה לספיגת הפסדים בשל נכס מס נדחה עד לגובה יתרת העתודה למסים נדחים הכלולה במאזן הכלכלי בתוספת נכס מס כנגד רווחים עתידיים עד ל-5% מההון נדרש בסיסי לכושר פירעון (BSCR) וזאת בהתקיים התנאים הבאים:

- באפשרותה של חברת הביטוח להראות לממונה כי סביר שרווחים עתידיים חייבים במס יהיו זמינים ונכסי המס יהיו ניתנים למימוש כנגדם.
- הרווחים עתידיים ינבעו מפעילות בביטוח כללי או ביטוח בריאות NSLT בלבד.

בהתאם להבהרה שנכללה בקובץ שו"ת שיעור המס לצורך חישוב ההתאמה לספיגת הפסדים בשל נכס מס נדחה יקבע באופן הבא:

ככלל, יש להניח כי האירוע ממנו נובע ההפסד הגלום בחישוב ההון הנדרש לכושר פירעון מתרחש ב-12 החודשים העוקבים לתאריך החישוב. בחישוב ההתאמה לספיגת הפסדים בשל נכס מס נדחה יש להביא בחשבון את כל השיקולים המהותיים אשר ישפיעו על חבות או זיכוי המס של החברה, לרבות בסיס המס הרלוונטי, המבנה התאגידי ועיתוי היווצרות הפסדים או רווחים שכנגדם ניתן לקזז את ההפסד שנרשם לצורכי מס. בין היתר, יש להביא בחשבון את הכללים לעניין קיזוז מס שכר, הסבירות שההפסדים הכלולים בתרחיש יבואו לידי ביטוי בדוח לצורכי מס ושיעורי מס צפויים בגין הפסדים אשר יוכרו לצורכי מס רק בעת מימוש נכסים. ככל שאין סיבה להניח ששיעור המס בחישוב ההתאמה לספיגת הפסדים בשל נכס מס נדחה שונה באופן מהותי משיעור המס לעניין חישוב העתודה למס נטו במאזן הכלכלי, ניתן להניח מסיבות מעשיות כי שיעורים אלה זהים.

ד. הערות והבהרות

1. כללי

דוח יחס כושר הפירעון כולל, בין היתר, תחזיות המבוססות על הנחות ופרמטרים בהתאם לניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטואריים הנערכים מעת לעת, ועל הערכות החברה לגבי העתיד ככל שיש לחברה מידע רלוונטי וקונקרטי עליו ניתן להתבסס. המידע והמחקרים הם אותם אלו ששימשו בסיס לדיווח השנתי של החברה לשנת 2020. לא הובאו בחשבון מידע או מחקרים אשר גובשו לאחר מועד פרסום הדיווח השנתי של החברה לשנת 2020 אם וככל שבוצעו.

יודגש כי נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות ואין בידי החברה להעריך את השפעת הרפורמות והשינויים הללו באופן אמין. החישוב מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים ופעולות ההנהלה שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מהנחות אשר שימשו בסיס לחישוב. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהחישוב, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מהנחות בחישוב.

ד. הערות והבהרות (המשך)

יודגש כי לתוצאות המודלים המשמשים בחישוב ההון העצמי המוכר וההון הנדרש לכושר פירעון, רגישות גבוהה לתחזיות ולהנחות הכלולות בהם וכן לאופן יישומן של ההנחיות. ליחס כושר הפירעון הכלכלי רגישות גבוהה למשתני שוק ולמשתנים אחרים ובהתאם עשוי להיות תנודתי.

2. השפעות עתידיות של מעשי חקיקה ורגולציה הידועים ליום פרסום הדוח וחשיפה לתלויות

(א) תחום הביטוח נתון בשנים האחרונות לשינויים תכופים בהסדרים תחיקתיים ולהוראות רגולטוריות תכופות. לפרטים נוספים ראה סעיפים 2.1.1.1(ה)-(ו) ו- 2.2.1.3 בחלק ב' וסעיפים בחלק ד', בפרק תיאור עסקי התאגיד בדוח התקופתי לשנת 2020.

למעשי החקיקה ולהוראות הרגולציה קיימת השלכה על רווחיות החברה ותזרימי המזומנים שלה וכפועל יוצא על יחס כושר הפירעון הכלכלי.

חישוב יחס כושר הפירעון אינו כולל את כל ההשפעה האפשרית של מעשי החקיקה האמורים וההוראות הרגולטוריות וכן התפתחויות אחרות שטרם באו לידי ביטוי מעשי בנתונים בפועל, שכן אין בידי החברה, נכון למועד זה, יכולת להעריך את כל השפעתם על תוצאותיה העסקיות ועל יחס כושר הפירעון.

(ב) בהתאם לחוזר סולבנסי השווי של התחייבויות תלויות במאזן הכלכלי נקבע על פי שווין במאזן החשבונאי בהתאם להוראות תקן בינלאומי לחשבונאות IAS 37, מדידה זו אינה משקפת את ערכן הכלכלי. לא ניתן להעריך את השלכות אי הודאות הנגזרת מהחשיפה לתלויות המתוארת בביאור 34 לדוחות הכספיים לשנת 2020, לרבות השפעתה על הרווחיות העתידית ועל יחס כושר הפירעון.

סעיף 1- יחס כושר פירעון כלכלי וסף הון

א. יחס כושר פירעון כלכלי

ליום 31 בדצמבר 2019	ליום 31 בדצמבר 2020	
מבוקר *	מבוקר *	אלפי ש"ח
744,298	737,004	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (ראו סעיף 3)
524,412	620,607	הון נדרש לכושר פירעון (ראו סעיף 4)
219,886	116,397	עודף
141.9%	118.8%	יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)

השפעת פעולות הוניות מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון:

	20,000	
-	(5,870)	גיוס מכשירי הון
-		חריגה ממגבלות כמותיות
744,298	751,134	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
219,886	130,527	עודף
141.9%	121.0%	יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)

(* כל מקום בדוח זה בו מופיע "מבוקר" המונח מתייחס לביקורת שנערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי.

שינויים עיקריים לעומת אשתקד:

- לפרטים אודות שינויים עיקריים בהון רובד 1 בסיסי והון רובד 2 ראו סעיף 3.
- לפרטים אודות שינויים עיקריים בהון נדרש ראו סעיף 4.
- לפרטים אודות שינויים עיקריים בהרכב התחייבויות ביטוח וחוזי השקעה ראו סעיף 2.
- לפרטים אודות שינויים עיקריים בסף הון (MCR) ראו סעיף 5

לפרטים בדבר יחס כושר הפירעון ללא יישום הוראות מעבר לתקופת הפריסה, וללא התאמת תרחיש מניות ובדבר יעד יחס כושר הפירעון ומגבלות החלות על החברה לעניין חלוקת דיבידנד ראו סעיף 8 להלן.

ב. סף הון (MCR)

ליום 31 בדצמבר 2019	ליום 31 בדצמבר 2020	
מבוקר	מבוקר	אלפי ש"ח
235,985	279,273	סף ההון (MCR)-ראו סעיף 5.א
529,290	496,685	הון עצמי לעניין סף ההון- ראו סעיף 5.ב

סעיף 2 - מאזן כלכלי

ליום 31 בדצמבר 2019		ליום 31 בדצמבר 2020		מידע אודות מאזן כלכלי	
מאזן לפי תקינה	מאזן לפי חשבונאית	מאזן כלכלי	מאזן לפי תקינה חשבונאית		
מבוקר					
אלפי ש"ח					
-	139,520	-	164,585	2	נכסים: נכסים בלתי מוחשיים
-	411,272	-	417,191	3	הוצאות רכישה נדחות
117,149	117,149	122,579	122,579		רכוש קבוע
139,040	139,040	147,512	147,512		נדל"ן להשקעה עבור חוזים תלויי תשואה
615,655	615,655	619,534	619,534		נדל"ן להשקעה אחר
1,362,172	1,398,678	1,352,391	1,358,328		נכסי ביטוח משנה
480,284	480,284	332,674	332,957		חייבים ויתרות חובה
14,269,035	14,269,035	17,451,302	17,448,651		השקעות פיננסיות עבור חוזים תלויי תשואה
					השקעות פיננסיות אחרות:
799,420	799,420	369,658	369,658		נכסי חוב סחירים
183,219	176,437	223,647	218,019	4	נכסי חוב שאינם סחירים, למעט אג"ח מיועדות
1,287,100	845,337	1,329,560	862,242	5	אג"ח מיועדות
102,867	102,867	146,099	146,099		מניות
84,692	84,692	185,768	185,768		אחרות
2,457,298	2,008,753	2,254,732	1,781,786		סך כל השקעות פיננסיות אחרות
872,877	872,877	1,680,177	1,680,177		מזומנים ושווי מזומנים עבור חוזים תלויי תשואה
124,361	124,361	264,915	264,915		מזומנים ושווי מזומנים אחרים
20,437,871	20,576,624	24,225,816	24,338,215		סך כל הנכסים
15,358,309	15,376,402	19,356,766	19,369,805		סך כל הנכסים עבור חוזים תלויי תשואה
					הון
483,489	344,858	442,522	307,117		הון רובד 1 בסיסי
-	-	-	-		רכיבי הון רובד 1 נוסף
483,489	344,858	442,522	307,117		סך כל ההון
					התחייבויות
3,475,931	3,682,133	3,608,852	3,689,930	1,6	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה - ראה סעיף 2ב'
14,714,385	15,188,642	18,460,338	19,039,873	1,6	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה - ראה סעיף 2ב'
464,017	-	365,507	-	1	מרווח סיכון (RM)
114,358	42,336	90,351	20,005	7	התחייבויות בגין מסים נדחים, נטו
224,712	342,163	413,407	457,161	8	זכאים ויתרות זכות
306,284	288,306	314,766	298,281	9	התחייבויות פיננסיות
654,695	688,186	530,073	525,848		התחייבויות אחרות
19,954,382	20,231,766	23,783,294	24,031,098		סך כל ההתחייבויות
20,437,871	20,576,624	24,225,816	24,338,215		סך כל ההון וההתחייבויות

סעיף 2א' – מידע אודות מאזן כלכלי

השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות במאזן הכלכלי חושב בהתאם להוראות הכלולות בפרק המדידה של נכסים והתחייבויות לצורכי הדוחות הכספיים, בחוזר המאוחד (קודקס הרגולציה), למעט פריטים שנקבע לגביהם אחרת בחוזר הסולבנסי, כדלהלן:

(1) התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה מחושבות, בהתאם לחלק א' פרק 4, של חוזר סולבנסי, על בסיס הערכה מיטבית (להלן – BE או Best Estimate) על בסיס הנחות שהינן בעיקר פרי השלכת הניסיון הקיים ביחס לאירועי עבר כלפי העתיד, במסגרת הסביבה בה פועלת החברה וללא מקדמי שמרנות. ככלל, בהתייחס להתחייבויות ביטוח חיים ובריאות (SLT) בוצע בהתאם לפרקטיקת החישוב של הערך הגלום של חוזי ביטוח (Embedded Value - EV) בישראל, ובהתייחס לביטוח כללי בוצע על בסיס החלק המתייחס ל-BE-ב"עמדת הממונה - נוהג מיטבי לחישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי לצורך דיווח כספי".

חישוב התחייבויות הביטוח בגין ביטוח חיים ובריאות ארוך טווח בוצע על ידי היוון תזרימי מזומנים עתידיים הצפויים של החברה, באמצעות מודל המיושם על מידע, הקיים במערכות התפעוליות של החברה, לגבי הכיסויים הביטוחיים, ועל הנחות דמוגרפיות, כלכליות והתנהגותיות רבות. התזרימים הצפויים כוללים לדוגמה פרמיות חזויות לאור שיעורי הביטולים הצפויים, בניכוי ההוצאות שתהינה לחברה בגין הכיסויים לרבות עמלות לסוכנים, תביעות צפויים וכיוצא בזה.

תזרים זה מהווה לפי עקום ריבית אשר נקבע על-ידי הממונה ואשר מבוסס על התשואה לפדיון של אג"ח מדינת ישראל ("ריבית חסרת סיכון"), עם התכנסות בטווח הארוך לשיעור קבוע של 2.6% (UFR) ובתוספת מרווח (VA) אשר נקבע ע"י הממונה.

חישוב ההתחייבויות אינו כולל תזרימים בגין מכירות עתידיות, אך כולל הנחה של המשך קבלת פרמיות בגין עסקים קיימים (למעט בגין פוליסות ללא סיכון ביטוחי, לרבות חוזי השקעה). בנוסף, החישוב מניח המשך פעילות עסקית כ-"עסק חי", דהיינו שמבנה החברה לא ישתנה ולפיכך חלק מההוצאות הקבועות בעתיד לא תיוחסנה לתיק הקיים כיום, אלא לעסק חדש שצפוי להימכר בעתיד.

סביר כי תזרימי המזומנים בפועל יהיו שונים, במידה כזו או אחרת, מההערכות שבוצעו על בסיס "ההערכה המיטבית" וזאת אף אם לא יתרחש שינוי כלשהו בפרמטרים העומדים בבסיס החישוב. ראה גם סעיף ד' לעיל – הערות והבהרות.

כאמור, מדידת ההתחייבויות הביטוחיות במאזן הכלכלי מבוססת על היוון התזרימים העתידיים הצפויים, כולל רווח עתיד, בריבית חסרת סיכון בתוספת VA ובהתחשב ב-UFR, על בסיס הערכה מיטבית שאינה כוללת מרווחי שמרנות, כאשר לסיכון ניתן ביטוי ברכיב ה-RM שהינו התחייבות נפרדת. זאת, בשונה מהדוחות הכספיים בהן מוערכות ההתחייבויות הביטוחיות עם מרווחי שמרנות, בשיטות ובשיעורי היוון כמתואר בביאור 32 לדוחות השנתיים.

מגבלות והסתייגויות בחישוב ההערכה המיטבית

- ככלל, ההנחות שביסוד המודלים גובשו בעיקר על סמך מחקרים וניתוחים המבוססים על ניסיון החברה לאורך השנים האחרונות, אשר לא כללו אירועים קיצוניים. קיימת, אמנם, הסתברות נמוכה להתרחשות אירועים קיצוניים אך אין ביכולת החברה להעריך הסתברות זו ולא את מידת השפעתם של אירועים אלה. בהתאם לכך, אירועים כאלה לא הובאו בחשבון בקביעת ההנחות שביסוד המודלים.
- בשל העדר נתונים מספקים, בחישוב הערכה מיטבית לא הונח והחברה לא בדקה, את רמת המתאם (קורלציה) בין הנחות דמוגרפיות ותפעוליות לבין הנחות הנוגעות לתנאי השוק (למשל שיעור הריבית), מתאם אשר עלול להשפיע על ההערכה המיטבית באופן מהותי.
- קביעת ההערכה המיטבית אמורה להתבסס על הערכת ההתפלגות של תוצאות ההערכה האפשריות. בהיעדר נתונים סטטיסטיים מובהקים מתאימים להערכת התפלגות.

סעיף 2א' – מידע אודות מאזן כלכלי (המשך)

- תזרימי המזומנים העתידיים מתייחסים, במקרים רבים, לעשרות שנים קדימה. המחקרים עליהם מבוססות ההנחות שבבסיס התזרימים מבוססות על מיטב הידיעה של ההנהלה, בעיקר בהתאם למה שקרה בשנים האחרונות. קיימת מידה רבה של חוסר וודאות האם ההנחות בבסיס התזרימים אכן תממשנה.

מגבלות והסתייגויות בחישוב מרווח הסיכון (RM)

מרווח הסיכון מחושב בשיטת עלות ההון, בשיעור של 6% לשנה מההון הנדרש הצפוי, בגין סיכונים ביטוחיים, לאורך חיי העסקים הקיימים. שיטת חישוב זו הוגדרה על ידי הממונה ואיננה משקפת בהכרח את עלות ההון הכוללת שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת או מבטח משנה ידרשו על מנת לקבל על עצמן את התחייבויות הביטוח של החברה. בהקשר זה יש להדגיש, כי תרחישי הקיצון המחושבים במסגרת מודל הסולבנסי (דרישות ההון) מתבססים על סט תרחישים והנחות אשר הוגדרו ע"י הממונה ואין בהם משום שיקוף כלשהו של ניסיון החברה בפועל. כמו כן, סט הקורלציות עליהן מתבסס מודל הסולבנסי, עבור דרישות ההון, הוגדר ע"י הממונה ואינו משקף את ניסיון החברה בפועל.

הנחות בחישוב ההתחייבויות הביטוחיות:

הנחות דמוגרפיות ותפעוליות

ההנחות העומדות בבסיס החישוב נקבעו לפי האומדנים הטובים ביותר של החברה לגבי גורמים דמוגרפיים ותפעוליים רלבנטיים, ומשקפות את הציפייה של החברה לעתיד בגין גורמים אלה. ההנחות הדמוגרפיות, הכלולות בחישוב, נלקחו מתוך מחקרים פנימיים של החברה, ככל שישנם, ומתבססות על ניסיון רלוונטי ו/או על שילוב של מידע ממקורות חיצוניים, כגון מידע שהתקבל ממבטחי משנה ולוחות תמותה ותחלואה שפורסמו על ידי הממונה.

ההנחות התפעוליות (הוצאות הנהלה וכלליות) חושבו בהתאם לתוצאות מודל תמחירי פנימי שנערך בחברה לגבי הוצאות הקשורות להתחייבויות הביטוחיות הרלוונטיות, לרבות: הקצאת ההוצאות למגזרים השונים ולפעילויות השונות (הפקה, ניהול שוטף, השקעות ניהול תביעות וכיוצא בזה) והנחות לגבי אופן ההתפתחות העתידית שלהן (בהתאם למדד, היקף פרמיות, היקף נכסים וכדומה).

ההנחות העיקריות עליהם הסתמכנו בחישובים הינן כדלקמן:

(א) הנחות כלכליות

1. ריבית היוון - עקום ריבית חסר סיכון אשר מבוסס על התשואה לפדיון של אג"ח מדינה בישראל ("ריבית חסרת סיכון"), עם התכנסות בטווח הארוך לשיעור קבוע של 2.6% (UFR) ובתוספת מרווח (VA) הכל כפי שנקבע על ידי הממונה.
2. שיעור התשואה על נכסים המגבים את מוצרי ביטוח החיים תלוי התשואה הינו זהה לריבית היוון.
3. אג"ח מיועדות מוערכות בהתאם לשווי ההוגן המביא בחשבון את שיעור הריבית הנקוב בהן ואת ההערכה המיטבית לגבי הזכאות העתידית של החברה לרכישתן.
4. שיעור האינפלציה נקבע כהפרש בין עקום התשואה לפדיון על אג"ח מדינה שקליות לבין עקום התשואה לפדיון על אג"ח מדינה צמודות. יצוין כי הנחת האינפלציה רלוונטית למוצרים עם סכומי ביטוח, פרמיות ו/או ריביות צמודות למדד, וכן להוצאות, תביעות ו/או פרמיות שהחברה מניחה שישתנו בשיעור המדד או בשיעור אחר שהוא צמוד למדד.

(ב) הנחות תפעוליות (עבור ביטוח חיים ובריאות)

הוצאות הנהלה וכלליות מבוססות על ההוצאות של הדוחות הכספיים, כאשר המודל מחלק את ההוצאות השוטפות לפי סוגי כסויים ופוליסות ולקח בחשבון הוצאות הקשורות לעלויות קבועות או לעלויות תלויות בפרמיה וטיפול בתביעות. מחקר ההוצאות מתעדכן מעת לעת.

סעיף 2א' – מידע אודות מאזן כלכלי (המשך)

- (ג) הנחות דמוגרפיות
- 1) **ביטולים (הפסקת תשלום פרמיה, סילוק פוליסות, משיכות)** - החברה קובעת את שיעור הביטולים באמצעות מחקר לפי סוגי פוליסות וותק, תוך ביצוע התאמות לפי ניסיון החברה ובהתחשב בתוצאות חריגות. מחקר זה נערך כל שנה ומעודכן בתוך המודל.
 - 2) **תמותת גמלאים** - בהתאם לנספחים והנחת הארכת תוחלת חיים כפי שפורסמו על ידי הממונה בחוזר המאוחד שער 5, חלק 2, פרק 1 - מדידה סימן ג - מדידת התחייבויות ובנייר עמדה - עדכון מערך ההנחות הדמוגרפי בביטוח חיים ועדכון מודל שיפורי תמותה לחברות ביטוח ולקרנות הפנסיה, מיום 6 בנובמבר 2019.
 - 3) **תמותת פעילים במוצרים השונים** - על בסיס נתוני מבטחי משנה אשר ערכו מחקר תמותה בישראל, מותאם בהתאם לניסיון התביעות של החברה על פי מחקרי תמותה למוצרים הרלוונטיים אשר מבוצעים מדי תקופה.
 - 4) **תחלואה (שיעור ואורך התביעות) למוצרי סיעוד, אי כושר עבודה, נכויות ומוצרי בריאות** - שיעורי ה- INCIDENCE למוצרי סיעוד, אי כושר עבודה ובריאות: מחושבים על בסיס ניסיון מבטחי משנה בהתאמה לניסיון התחלואה של החברה על פי מחקר תחלואה למוצרי אי כושר עבודה.
 - הנחת אורך התביעות: במוצרי אי כושר עבודה וסיעוד ההנחה התבססה על מחקר של מבטחי משנה ללא התאמה לניסיון החברה. במוצרי נכויות ומוצרי בריאות - לפי ניסיון התביעות של החברה, למוצרים הרלוונטיים, על-פי מחקרי תביעות אשר מבוצעים מדי תקופה, ו/או על-פי תעריפי ביטוח משנה למוצרים הרלוונטיים.
 - 5) **שיעורי מימוש גמלה, גיל לקיחת גמלה, ומסלולי גמלה** - על-פי ניסיון החברה כפי שנצפה במחקרים אשר מבוצעים מדי תקופה על פוליסות עד יוני 2001 בהפרדה לפי צבע כסף.

(ד) הנחות בביטוח כללי

עלות תביעות, בגין נזקים עתידיים ונזקים שאירעו אך טרם שולמה התביעה בגינם הוערכו בהתאם לניסיון העבר של החברה בענפים השונים בקשר לשיעורי התביעות, גובה התביעות וקצב תשלומי התביעות בענפי הביטוח השונים.
 עלות התביעות בענפים השונים מבוססת על הערכות ההפרשות שנלקחו בדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר, 2020 מהן הוסרו מרווחי הסיכון (RM) ומרווחים לא מפורשים נוספים.

נכסים והתחייבויות אחרות:

- 2) **נכסים בלתי מוחשיים** - בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן א', חברת ביטוח תעריך נכסים בלתי מוחשיים בשווי אפס.
- 3) **הוצאות רכישה נדחות** - בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן א', חברת ביטוח תעריך הוצאות הרכישה בשווי אפס. יצוין כי שווי הרווחים העתידיים הגלומים בחוזי הביטוח הובא בחשבון בסעיף התחייבויות בגין חוזי ביטוח.
- 4) **נכסי חוב בלתי סחירים** - בהתאם לחלק א' פרק 1, שווים ההוגן של נכסי חוב בלתי סחירים מחושב לפי מודל המבוסס על היוון תזרימי המזומנים כאשר שיעורי הריבית להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוט מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים.
- 5) **אג"ח מיועדות** - בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן ה', חברת הביטוח מבצעת התאמה לערכן של אג"ח מיועדות למאזן הכלכלי.
- 6) **התחייבויות תלויות** - לעניין השווי של התחייבויות תלויות במאזן הכלכלי ראה סעיף ג.2.ב) לעיל.
- 7) **התחייבויות בגין מסים נדחים, נטו** - בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן ג', החישוב הנו על בסיס הפער בין השווי שיוחס לנכסים והתחייבויות במאזן הכלכלי לבין השווי שמיוחס להם לצרכי מס בהתאם להוראות ההכרה, המדידה וההצגה של תקן חשבונאות בינלאומי 12 (IAS 12). הכרה בנכסי מיסים נדחים תתאפשר רק אם החברה תעמוד במבחנים הכלולים בחוזר הסולבנסי, וזאת בנוסף על המבחנים הכלולים בתקן החשבונאות האמור.
- 8) **זכאים ויתרות זכות** - בהתאם לחלק א' פרק 1, חלק מהיתרות בסעיף זה חושבו בהתאם לעקרונות הכלליים לעניין המאזן הכלכלי.
- 9) **התחייבויות פיננסיות** - בהתאם לעקרונות הכלליים שנקבעו בחוזר סולבנסי ובכפוף להנחיה חלק א' פרק 3 לפיה אין לקחת בחשבון שינויים שחלו בסיכון אשראי של החברה אלא רק בגין שינויים בריבית חסרת סיכון. כלומר, ריבית ההיוון הינה ריבית חסרת סיכון בתוספת המרווח ביום ההנפקה.

ליום 31 בדצמבר 2020			
אומדן מיטבי (BE) של התחייבויות			
ש"ח	ביטוח משנה מבוקר	ברוטו	
	אלפי ש"ח		
			התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
1,161,860	71,399	1,233,259	חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)
1,094,562	1,281,031	2,375,593	חוזי ביטוח כללי וביטוח בריאות קצר טווח (NSLT)
2,256,422	1,352,430	3,608,852	סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
18,460,377	(39)	18,460,338	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה - חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)
20,716,799	1,352,391	22,069,190	סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה
ליום 31 בדצמבר 2019			
אומדן מיטבי (BE) של התחייבויות			
ש"ח	ביטוח משנה מבוקר	ברוטו	
	אלפי ש"ח		
			התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
1,045,930	58,448	1,104,378	חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)
1,067,811	1,303,742	2,371,553	חוזי ביטוח כללי וביטוח בריאות קצר טווח (NSLT)
2,113,741	1,362,190	3,475,931	סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה
14,714,403	(18)	14,714,385	התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה - חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)
16,828,144	1,362,172	18,190,316	סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

סעיף 2ב' - הרכב התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה (המשך)

שינויים מהותיים בהרכב התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה לעומת אשתקד:

- **חוזי ביטוח חיים וביטוח בריאות ארוך טווח (SLT)** – הגידול נובע מהשפעת ירידת הריבית בטווח הארוך על פוליסות חיסכון מבטיח תשואה (עלייה מקבילה בנכסי אג"ח מיועדות) וכן מקיטון בערך הגלום (VIF) כתוצאה מקיטון בתיק המנהלים, אשר כולל רכיבי ריסק ואכ"ע רווחיים שקטנו בהתאם.
- **חוזי ביטוח כללי וביטוח בריאות קצר טווח (NSLT)** – הגידול נובע בעיקר עלייה בהתחייבויות לתביעות תלויות בענפי החבויות.
- **התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה תלויי תשואה** - הגידול נובע מגידול התיק בפוליסות חיסכון טהור.

סעיף 3 - הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

ליום 31 בדצמבר 2020				
סה"כ	הון רובד 1		הון רובד 1 בסיסי	
	הון רובד 2	הון רובד 1 נוסף		
מבוקר				
אלפי ש"ח				
738,695	296,173	-	442,522	הון עצמי
(1,691)	-	-	(1,691)	ניכויים מהון רובד 1 (א)
-	-	-	-	הפחתות (ב)
-	-	-	-	חריגה ממגבלות כמותיות (ג)
<u>737,004</u>	<u>296,173</u>	<u>-</u>	<u>440,831</u>	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (ד)
<u>436,901</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>436,901</u>	מתוך זה - סכום רווח צפוי בגין פרמיות עתידיות (EPIFP) לאחר מס
ליום 31 בדצמבר 2019				
סה"כ	הון רובד 1		הון רובד 1 בסיסי	
	הון רובד 2	הון רובד 1 נוסף		
מבוקר				
אלפי ש"ח				
781,196	297,707	-	483,489	הון עצמי
(1,397)	-	-	(1,397)	ניכויים מהון רובד 1 (א)
-	-	-	-	הפחתות (ב)
(35,501)	(35,501)	-	-	חריגה ממגבלות כמותיות (ג)
<u>744,298</u>	<u>262,206</u>	<u>-</u>	<u>482,092</u>	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (ד)
<u>441,757</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>441,757</u>	מתוך זה - סכום רווח צפוי בגין פרמיות עתידיות (EPIFP) לאחר מס

סעיף 3 - הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (המשך)

(א) ניכויים מהון רוברד 1 - בהתאם להגדרות "הון רוברד 1 בסיסי" בנספח לסימן ב' בפרק 2 בחלק 2 של שער 5 בחוזר המאוחד – "משטר כושר פירעון כלכלי" (להלן – נספח משטר כושר פירעון כלכלי), ניכויים אלה כוללים את סכום הנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות בשל חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה בניגוד לתקנות כללי ההשקעה.

(ב) הפחתות - בהתאם להוראות פרק 6 בחלק ב' "הוראות לעניין הון עצמי של חברת ביטוח" לנספח "משטר כושר פירעון כלכלי".

(ג) חריגה ממגבלות כמותיות - בהתאם להוראות פרק 2 בחלק ב' "הוראות לעניין הון עצמי של חברות ביטוח" לנספח "משטר כושר פירעון כלכלי".

(ד) הרכב הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

ליום 31 בדצמבר 2020	ליום 31 בדצמבר 2019	
		מבוקר
		אלפי ש"ח
		הון רוברד 1
440,831	482,092	הון רוברד 1 בסיסי
		הון רוברד 2:
		הון רוברד 1 נוסף שלא נכלל ברוברד 2
296,173	297,707	מכשירי הון רוברד 2
-	-	מכשירי הון משני מורכב
-	-	מכשירי הון שלישוני מורכב
-	-	מכשירי הון משני נחות
-	(35,501)	בניכוי הפחתה בשל חריגה ממגבלה כמותית
296,173	262,206	סך הון רוברד 2
737,004	744,298	סך הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

לפרטים אודות מידע בדבר הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון ללא יישום הוראות מעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות ראה סעיף 6 "השפעת יישום הוראות לתקופת הפריסה" להלן.

שינויים מהותיים לעומת אשתקד:

הסיבות העיקריות לשינוי בהון רוברד 1 בסיסי:

- (א) קיטון ברווח הגלום מעסקי ביטוח החיים והבריאות, הקיטון נובע בעיקר בעקבות קיטון בתיק המנהלים.
- (ב) חלוקת דיבידנד ע"ס 20 מיליון ₪.
- (ג) החברה רשמה הפסד כולל חשבונאי בשנת הדיווח של כ-17 מיליון ₪ לאחר מס.
- (ד) עלייה בנכסים לא מוחשיים ובהוצאות רכישה נדחות אשר לא מוכרים בהון הבסיסי (לפרטים ראה סעיף 2 – מאזן כלכלי).
- (ה) מנגד, נרשם קיטון במרווח הסיכון כתוצאה מקיטון התיק ומעדכון מודל החישוב אשר קיזז בחלקו את האירועים שהביאו לקיטון ההון הבסיסי.

הסיבה העיקרית לגידול בהון רוברד 2:

- ע"פ ההנחיות, הכרה מקסימלית בהון רוברד 2 בתקופת הפריסה הינה עד 50% מההון הנדרש בתקופת הפריסה, עקב גידול בהון הנדרש בתקופת הדיווח ניתן להכיר בכל סכום הון רוברד 2.

סעיף 4 - הון נדרש לכושר פירעון (SCR)

ליום 31 בדצמבר 2019	ליום 31 בדצמבר 2020
מבוקר	מבוקר
דרישת הון	
אלפי ש"ח	

הון נדרש בסיסי לכושר פירעון (BSCR)

313,510	388,534	הון נדרש בשל רכיב סיכון שוק (*)
40,915	47,253	הון נדרש בשל רכיב סיכון צד נגדי
343,219	336,634	הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח חיים
182,976	165,890	הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח בריאות (SLT+NSLT)
353,307	360,740	הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח כללי
1,233,927	1,299,051	סה"כ
(474,342)	(487,946)	השפעת הפיזור בין רכיבי הסיכון
759,585	811,104	סה"כ הון נדרש בסיסי לכושר פירעון BSCR
91,969	95,560	הון נדרש בשל סיכון תפעולי
(152,338)	(130,906)	התאמה לספיגת הפסדים בשל נכס מס נדחה
699,216	775,758	סה"כ הון נדרש לכושר פירעון (SCR) בהתחשב בהתאמת תרחיש מניות
75%	80%	שיעור הון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה מ SCR (באחוזים)
524,412	620,607	סה"כ הון נדרש לכושר פירעון

(*) בהתאמת תרחיש מניות

לפרטים אודות מידע בדבר הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון ללא יישום הוראות מעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות ראה סעיף 6 "השפעת יישום הוראות לתקופת הפריסה" להלן.

שינויים עיקריים בהון הנדרש לכושר פירעון לעומת אשתקד:

- הון נדרש בשל רכיב סיכוני שוק – העלייה בסיכון השוק נובעת מהסיבות העיקריות הבאות:
 - גידול בחשיפה המנייתית בתיק הנוסטרו בהתאם למדיניות ההשקעה.
 - נרשמה עליה בתרחיש ירידת הריבית כתוצאה מירידה בנכסי החוב בתיק הנוסטרו ובכך גידול בפער ההתאמה בין הנכסים להתחייבויות בהתאם למדיניות ההשקעה.
 - ביחס לתרחישים בהשפעה העקיפה על תיק המשתתף חל גם כן גידול, בעיקר כתוצאה מגידול התיק עצמו וגידול בחשיפה של התיק לרכיבי המניות והמט"ח בהתאם למדיניות ההשקעה.
- הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח בריאות – עיקר הירידה מוסברת בעקבות קיטון בתיק אשר הביא לירידה בסיכון תחלואה ובסיכון ביטולים.
- הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח חיים – חלה עליה בסיכון הביטולים בעקבות גידול בתיק (פוליסות חיסכון טהור), מגנד נרשמה ירידה בתרחיש ההוצאות בעקבות עדכון מודל ההוצאות, בשקלול שני התרחישים נרשמה ירידה בסיכון הכולל.
- הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח כללי – עיקר העלייה בסיכון נרשמה בעקבות עלייה בעתודות הביטוח המיוחסות לענף החבויות, בנוסף חלה עלייה בהשפעת תרחיש קטסטרופת החבויות.
- שיעור הון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה מ SCR – בהתאם להנחיות הפריסה, לתאריך הדיווח חברה תעמוד ב-80% הון נדרש לעומת 75% אשתקד.

סעיף 5- סף הון (MCR)

(א) סף הון (MCR)

ליום 31 בדצמבר 2019	ליום 31 בדצמבר 2020
מבוקר	מבוקר
אלפי ש"ח	
329,215	348,985
131,103	155,152
235,985	279,273
<u>235,985</u>	<u>279,273</u>

סף הון לפי נוסחת MCR
גבול תחתון (25% מהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה)
גבול עליון (45% מהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה)
סף הון (MCR)

(ב) הון עצמי לעניין סף הון

(ב) הון עצמי לעניין סף הון :

ליום 31 בדצמבר 2020		
סה"כ	הון רובד 2	הון רובד 1
מבוקר		
אלפי ש"ח		
737,004	296,173	440,831
(240,319)	(240,319)	-
<u>496,685</u>	<u>55,854</u>	<u>440,831</u>

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון לפי סעיף 3
חריגה ממגבלות כמותיות בשל סף הון (*)
הון עצמי לעניין סף הון

ליום 31 בדצמבר 2019		
סה"כ	הון רובד 2	הון רובד 1
מבוקר		
אלפי ש"ח		
779,799	297,707	482,092
(250,509)	(250,509)	-
<u>529,290</u>	<u>47,198</u>	<u>482,092</u>

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון לפי סעיף 3
חריגה ממגבלות כמותיות בשל סף הון (*)
הון עצמי לעניין סף הון

(*) בהתאם להוראות פרק 3 בחלק ב' לנספח כושר פירעון כלכלי, הון רובד 2 לא יעלה על 20% מ-MCR.

שינויים מהותיים לעומת אשתקד:

- **MCR** – הגבול העליון של סף ההון הינו 45% מההון הנדרש בתקופת הפריסה, בעקבות הגידול בדרישת ההון בתקופת הפריסה גדל גם סף ההון.
- **הון עצמי לעניין סף הון :**
 - לעניין השינויים בהון רובד 1 ראו סעיף 3 לעיל.
 - הון רובד 2 המוכר לסף הון לא יעלה על 20% מ-MCR בעקבות הגידול במ-CR ניתן להכיר בסכום גבוה יותר להון רובד 2.

סעיף 6 – השפעת יישום ההוראות לתקופת הפריסה

ליום 31 בדצמבר 2020

		השפעת גידול הדרגתי בהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה			כולל יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות
		השפעת גידול הדרגתי בהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה	השפעת הכללה של ניכוי בתקופת הפריסה (*)	השפעת הכללה של ניכוי בתקופת הפריסה (*)	כולל יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות
22,434,697	-	-	-	-	22,434,697
440,831	-	-	-	-	440,831
737,004	-	-	-	-	737,004
792,896	-	(155,152)	(17,138)	-	620,607

סה"כ התחייבויות ביטוח, לרבות מרווח הסיכון (RM) הון רובד 1 בסיסי הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון הון נדרש לכושר פירעון

ליום 31 בדצמבר 2019

		השפעת גידול הדרגתי בהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה			כולל יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות
		השפעת גידול הדרגתי בהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה	השפעת הכללה של ניכוי בתקופת הפריסה (*)	השפעת הכללה של ניכוי בתקופת הפריסה (*)	כולל יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות
18,654,333	-	-	-	-	18,654,333
482,092	-	-	-	-	482,092
770,840	(26,542)	-	-	-	744,298
721,869	-	(174,804)	(22,653)	-	524,412

סה"כ התחייבויות ביטוח, לרבות מרווח הסיכון (RM) הון רובד 1 בסיסי הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון הון נדרש לכושר פירעון

(* החברה לא בחרה בחלופת פריסה זו.)

ראה תיאור של הוראות המעבר החלות על החברה בתקופת הפריסה בסעיף א1 - רקע ודרישות גילוי, סעיף קטן - משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II לעיל.

סעיף 7 – ניתוח רגישות לשינויים בריבית

להלן יוצג ניתוח רגישות של יחס כושר פירעון כלכלי ביחס לשינוי בריבית למועד הדוח (תחת הוראות הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות). ניתוח זה יביא לידי ביטוי את השפעות השינוי על ההון העצמי, לרבות המגבלות הכמותיות החלות על ההון העצמי, ועל ההון הנדרש לכושר פירעון. מבחן הרגישות מביא לידי ביטוי השפעות ישירות בלבד, בהנחה ששאר גורמי הסיכון קבועים ואינם כוללים השפעות משניות או שינויים נגזרים על גורמי סיכון אחרים.

יצוין כי הרגישות איננה בהכרח לינארית, כך שרגישויות בשיעורים אחרים אינם בהכרח אקסטרפולציה פשוטה של מבחן הרגישות המוצג.

ליום 31 בדצמבר 2020
מבוקר
אלפי ש"ח
השפעה על יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)

(12.7%)

ירידה בריבית של 50 נקודות בסיס בריבית חסרת הסיכון

בהתאם להנחיות ולמתודולוגיית חישוב, עקום הריבית, מבחן הרגישות חל עד לנקודת ה- LLP (Last Liquidity Point) ולאחר אקסטרפולצית Smith-Willson עד לנקודת ה-UFR) Ultimate Forward Rate), שהינה קבועה.

ההשפעה על יחס כושר הפירעון בניתוח הרגישות לשינוי בריבית באה לידי ביטוי הן בהשפעה על ההון המוכר והן בהשפעה על ההון הנדרש:

- בצד ההון המוכר עיקר ההשפעה באה לידי ביטוי בגידול ההתחייבויות בשייר בביטוח הכללי ובגידול מרווח הסיכון.
- בצד ההון הנדרש עיקר ההשפעה באה לידי ביטוי בגידול בסיכון השוק ובפרט סיכון הריבית וכן גידול בסיכונים ביטוח החיים וביטוח הבריאות.

סעיף 8 – מגבלות על חלוקת דיבידנד

מדיניות החברה היא להחזיק בסיס הון איתן במטרה להבטחת כושר הפירעון שלה ויכולתה לעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים, לשמר את יכולת החברה להמשיך את פעילותה העסקית וכדי שתוכל להניב תשואה לבעלי מניותיה. החברה בהיותה גוף מוסדי, כפופה לדרישות הון הנקבעות על-ידי הממונה.

בחודש נובמבר 2017 קבע דירקטוריון החברה יעד יחס כושר פירעון מבוסס סולבנסי II (להלן – "יעד הון") יעד ההון שנקבע הולך ועולה בהתאם לתקופת הפריסה שנקבעה כאשר נכון למועד זה יעד ההון הינו 106% ובסוף תקופת הפריסה הוא יעמוד על 108%.

להלן נתונים על יחס כושר פירעון כלכלי של החברה כשהוא מחושב ללא הוראות המעבר ובכפוף ליעד יחס כושר פירעון שקבע דירקטוריון החברה. יחס זה גבוה מיחס כושר הפירעון הנדרש על פי המכתב.

ליום 31 בדצמבר 2019	ליום 31 בדצמבר 2020
מבוקר	
אלפי ש"ח	

נתונים ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות:

770,840	737,004
721,869	792,896
48,971	(55,892)
106.8%	93.0%

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון - ראה סעיף 6
 הון נדרש לכושר פירעון (SCR) - ראה סעיף 6
 עודף (גרעון)
יחס כושר פירעון כלכלי (באחוזים)

השפעת פעולות הוניות מהותיות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון:

-	20,000
770,840	757,004
48,971	(35,892)
106.8%	95.5%

גיוס מכשירי הון
 הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
 עודף (גרעון)
יחס כושר פירעון (באחוזים)

עודף ההון לאחר פעולות הוניות שהתרחשו בתקופה שבין תאריך החישוב לתאריך פרסום דוח יחס כושר פירעון, ביחס ליעד הדירקטוריון:

104%	106%
20,096	(83,466)

יעד יחס כושר הפירעון הכלכלי של הדירקטוריון (באחוזים)
 עודף הון (גרעון) ביחס ליעד (אלפי ש"ח)

שינויים עיקריים לעומת אשתקד :

- יעד יחס כושר הפירעון עלה ל-106% בשנת 2020 בהתאם למתווה שקבע הדירקטוריון בחודש נובמבר, 2017.

30, ביוני 2021

דרור קלודה
 סמנכ"ל, מנהל הסיכונים

שמעון מירון
 מנכ"ל

יצחק קאול
 מ"מ יו"ר הדירקטוריון

תאריך אישור הדוח